

İŞ AHLAKI KURALLARI

NETAŞ

Ozge GEC

6/7/22

İÇİNDEKİLER

Netaş İş Ahlakı Kuralları

- Kişisel Değerler ve Şirket Bütünlüğü
- Ortak Sorumluluk
- Değerlerin Hayata Geçirilmesi: ahlaki Taahhütler

Menfaat Sahiplerine Karşı Taahhütler

- Çalışanlar
- Hissedarlar
- Müşteriler
- Tedarikçi Firmalar

Çevre ve Topluma Karşı Sosyal Sorumluluk

- Ulusal ve Yerel Kurallara Saygı
- Yerel Toplum
- Çevrenin Korunması ve Gelişimi
- Rekabet
- Ululararası Bilim Topluluğuna Destek
- Hesap Verme
- İnsan Hakları

Taahhütlerin Hayata Geçirilmesi: Karar Verme Rehberi

- Ortak Çalışma Çevremiz
- Müşterilerle İlişkiler
- Tedarikçi Firmalar ile İlişkiler
- Rakiplere İlişkin Bilgi Toplama
- Malvarlıklarının Korunması
- Telif Hakkı Alınmış Malzemelerin Kullanılması
- Çıkar Çatışması

Netaş İş Ahlakı Kuralları

Şirket içinde, iş ve insan organizasyonuna ilişkin yeni uygulamalar, hepimize karar verme alanında daha çok sorumluluk yüklüyor. İşimizin ve dünyanın karmaşık niteliği ve sürekli değişim içinde olması karşısında, ne kadar uzun ve ayrıntılı olursa olsun hiçbir kesin ve katı kurallar kitabı, insanların yüz yüze geldiği açmazların tümünü ele alacak kadar kapsamlı olamaz. Bu bağlamda, Netaş'ta çalışan herkesin ahlaki konularda karar verme açısından tam sorumluluk alması gerekiyor.

Kişisel Değerler ve Şirket Bütünlüğü

Çoğu zaman, kişisel değerlerimiz ve dürüstlük anlayışımız, doğru karar alma konusunda bize rehberlik edecektir. Ancak, Netaş çalışanları ve temsilcileri olarak, eylemlerimizin bir bütün olarak Netaş şirketinin dürüstlüğüne ve güvenilirliğini nasıl etkilediğini de düşünmek zorundayız. İş ahlakımız, bu belgede özetlenen, şirket değerlerine dayanan ve Netaş'ın bütün paydaşlarıyla ilişkilerini yöneten, davranış standartlarını yansıtmalıdır.

Netaş bağlamında, hangi uygulamaların ahlaki esaslara uygun olduğuna karar verirken, bir işletme olarak, davranışımızın temelini oluşturan **Temel Değerler** bize rehberlik etmelidir. Bu ifadelerde, Netaş çalışanları olarak birbirimize, hissedarlara, müşterilere, tedarikçi firmalara ve içinde bulunduğumuz ve iş yaptığımız topluluğa karşı üstlendiğimiz bir dizi yükümlülük yer almaktadır.

Ortak Sorumluluk

Bu değer, yükümlülüklerimizi yerine getirme ve bunu dürüstçe yapma niyetimizi vurgular. Dürüstlük, "doğruluk" ve "bütünlük" anlamına gelir, bütün parçaların birbiriyle bağlantılı olduğunu ve birlikte çalıştığımızı ifade eder. Şirkette görev alan herkesin, bu belgede özetlenen davranış kurallarına uymak için elinden geleni yapacağını gösterir.

"Dürüst hareket etmek", verdiğimiz tüm yanıtların doğruluğundan emin olamasak bile söylediğimiz şeyin aksini yapmamaktır. Tutmaya niyetli olmadığımız vaatlerde bulunmayacağımız gibi, yerine getirip getiremeyeceğimizden emin olmadığımız sözler de vermeyeceğiz. Şirketin dürüst ve ahlak kurallarına uygun şekilde iş yapma adına aldığı tüm kararları desteklemek için elimizden geleni yapacağız.

Değerlerin Hayata Geçirilmesi: Ahlaki Taahhütler

Takip eden sayfalarda, işimizde bu değerlerin uygulamaya konulmasının ne anlama geldiği, daha geniş bir açıda ele alınmıştır. "Taahhütlere Bağlı Kalınması: Ahlaki Karar Alma Kuralları" başlığını taşıyan bölümde, şirketin paydaşlarına karşı taahhütlerini yerine getirmesinde ve ahlaki standartlara bağlı kalabilmesinde size düşen rol özetlenmiştir. Kişilerin bunları dikkate almaması durumunda, şirket itibarının zedelenmesi, müşteri kaybı, topluluk ve çalışanların iyi niyetlerini yitirmesi ve sonuç olarak da yapılan işlerden kâr sağlanamaması gibi sonuçlara hepimizin katlanması gerekebilir. Standartların ihlali, işten çıkarılma ile sonuçlanabilir. Yasalara aykırı eylemler ise cezai takibata yol açabilir.

Bütün sözlerinizin ve eylemlerinizin bu standartlara uygun olmasını sağlamak sizin kişisel sorumluluğunuzdur.

Herhangi bir durumun ya da öngörülen hareket tarzının ahlaki sorunlar yaratacağını düşündüğünüz zaman, bunu sorgulamanız gerekir.

Şirket içinde yapılan uygulamaların bu Netaş İş Ahlakı Kurallarına aykırılık oluşturduğundan kaygı duyduğunuzda bunu rapor etmekle yükümlüsünüz.

Bu belgede genel nitelikte kurallar yer almaktadır. Ayrıntılı bilgi için şirketin ilgili konulardaki politika ve prosedürlerine başvurulmalı ve burada yer alan kurallara titizlikle uyulmalıdır.

Menfaat Sahiplerine Karşı Taahhütler

Bu bölümde, organizasyonla doğrudan bir menfaat ilişkisi içinde olanlara; çalışanlara, hissedarlara, müşterilere ve tedarikçi firmalara karşı Netaş'ın temel taahhütleri özetlenmiştir. Burada, Netaş'ın taahhütleri ile şirketin yapmayı hedeflediklerini içeren birçok ifadeye yer verilmiştir. "Şirket" in ahlaki davranışlarının, çalışanların, sorumlu yöneticilerin ve yönetim kurulu üyelerinin kollektif davranışlarının bir sonucu olduğunu unutmamalıyım. İleride yer alan, "Taahhütlerin Hayata Geçirilmesi" başlığı altındaki bölümde, söz konusu taahhütlerin sözde kalmaması için, sizlerin neler yapması gerektiğine ilişkin daha belirleyici yönergeler bulacaksınız.

Çalışanlar

Netaş bütün çalışanlarının katkılarına değer verir ve herkese karşı saygı ile davranır. Bu tutum, personel kayıtlarının gizliliğinin güvence altına alınmasını; çalışanların özel haklarına saygı gösterilmesini; gereksiz müdahalelerden kaçınılmasını ve mümkün olduğunca, çalışanların işle ilgili emellerinin desteklenmesini içerir. Şirket olarak Netaş, kendilerini ilgilendiren konularda çalışanlarına hızlı ve tam bilgi vermeyi kendine görev edinmiştir.

Şirketimiz çalışanlarına tatminkâr düzeyde iş imkânı ile aynı zamanda güvenli ve hoş bir çalışma ortamı sağlamak için uğraşmaktadır. Şirket, çalışanlarına mesleki kariyerlerinde sürekli gelişim olanakları sağlar.

İşe alma uygulamalarında, Netaş adil ve eşitlikçi davranır. Netaş, çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak ve güçlendirmekle yükümlüdür.

Hissedarlar

Kâr elde etmek, şirketin varlığını sürdürmesi ve hayatını söz konusu şirkete bağlı olarak sürdürenlerin refahı için şarttır. Şirket, finansal açıdan basiretli bir şekilde hareket ederken, bir yandan da hissedarlarına getiri sağlamaya çalışır. Netaş, şirketten aldığı hizmetten memnun ve ona bağlı müşteriler sayesinde hissedarlara getiri temin edilebileceğine ve müşteri memnuniyetinin de doğrudan doğruya, işinden memnun ve etkili çalışanların varlığına bağlı olduğuna inanır.

Şirket tamamen hissedarlarının yararına olacağına inandığı şekilde hareket etmeye çalışır ve yürürlükteki yasalara uygun olarak, yürütülen başlıca eylemler ya da alınan kararlar konusunda onlara zamanında bilgi verir.

Müşteriler

Müşteriler, yüksek kalitede iletişim ağı çözümleri ile hizmetlerinden yararlanabilmeli ve bu hizmetler aynı zamanda güvenlik ve çevreye uyumluluk açısından eksiksiz olmalıdır. Şirketin günlük etkinliklerinin tümünün odak noktasını müşteri memnuniyeti, üstün değer ve ürün mükemmelliği sağlayarak pazarda lider konumuna geçmek ve bu konumu sürdürmek oluşturur. Sürekli iyileştirme yoluyla mükemmelliği yakalamak amacıyla şirket, telekomünikasyon ürün ve servislerinin araştırılması, tasarımı ve geliştirilmesi için önemli kaynak yatırımları gerçekleştirir.

Şirket, müşteri ilişkilerinin tümünde, yüksek ahlak standartlarına uygun hareket eder ve şu Temel Değeri her şeyin üstünde tutar: **"Taahhütlerimizi yerine getiririz ve dürüstlükten ödün vermeyiz."**

Tedarikçi Firmalar

Netaş, tedarikçi firma seçiminde dikkatli davranır ve onlarla yürüttüğü bütün iş ilişkilerinde dürüst hareket eder. Satınalma kararları, makul fiyatlar, kalite, miktar, sevkiyat, servis ve alanında tanınmış olma gibi kriterler bazında alınır. Tedarikçi firmaların ahlaki ve çevre standartları ile uygulamaları da satın alma kararlarını etkiler. Hedef, ürünlerin kalitesine en fazla katkı sağlayacak ve şirkete uzun vadeli kâr sağlayacak malzeme ve servislerin temin edilmesidir.

"Şirket" işlerinin ahlak kuralları çerçevesinde yürütülmesinin aslında çalışanların, sorumlu kişilerin, yöneticilerin ve yönetim kurulu üyelerinin ortak katkı ve çabalarıyla sağlanabileceği unutulmamalıdır.

Çevre ve Topluma Karşı Sosyal Sorumluluk

Netaş'ın menfaat sahipleri çalışanlar, hissedarlar, müşteriler ve tedarikçilerden ibaret değildir. Şirketlerin vergi ödemek, istihdam yaratmak, mal ve hizmet tedarik etmenin dışında ve ötesinde sosyal sorumlulukları vardır. Global bir şirket faaliyette bulunduğu farklı toplum ve ülkelerin kültür ve ticari teamüllerine saygılı davranmalı, bu arada iş ahlakı standartlarını tutarlı bir şekilde sürdürebilmelidir.

Ulusal ve Yerel Kurallara Saygı

Netaş faaliyet gösterdiği ülkelerin sosyal hedeflerine ve ekonomik önceliklerine değer verir ve tüm ulusal ve yerel kanunlara uygun davranır.

Yerel Toplum

Netaş üretim tesisleri, laboratuvar, ofis ve diğer tesislerinin bulunduğu bölge, ilçe ve illerin genel refah ve gelişimine doğrudan veya çalışanları vasıtasıyla katkıda bulunur. İmkanları ölçüsünde sosyal dayanışma, yardım, sağlık, eğitim, spor, sanat ve kültür alanındaki programlara mâli destek sağlar. Çalışanların kendi seçecekleri benzer toplumsal faaliyetlere katılmalarını teşvik eder.

Çevrenin Korunması ve Gelişimi

Netaş, çevrenin korunması ve gelişimi konusunda kendini lider olmaya adanmıştır. Netaş, iş yaptığı her yerde ürünleri, çalışmaları ve işletme etkinlikleri nedeniyle ortaya çıkabilecek çevre sorunlarına yenilikçi çözümler geliştirme konusunda teşebbüsü ele alır.

Netaş, ürün yönetim ilkesini benimsemekte ve ürünlerin kullanım ömürleri boyunca, -tasarımdan son elden çıkarma aşamasına kadar- çevre üzerindeki etkilerinden dolayı sorumluluk almaktadır. Şirket tarafından benimsenen Çevre Yönetim Sistemi Standardı, etkili bir çevre yönetimi uygulaması için gerekli olan asgari koşulları belirtir. Netaş için dünyanın her yerinde geçerli, ölçülebilir, spesifik hedefler konmuştur.

Netaş, bütün dünyada endüstriden kaynaklanan çevre sorunlarına yenilikçi çözümler getirilmesi ve bunların yayılmasını desteklemek amacıyla müşterilerle, tedarikçi firmalarla, endüstri dernekleriyle, eğitim kurumlarıyla, menfaat gruplarıyla, özel ve resmi kuruluşlarla işbirliği yapar.

Rekabet

Rekabet canlı bir ekonominin köşe taşıdır. Netaş, ahlaki kurallara bağlı kalarak, yasalara ve kamu vicdanına uygun şekilde, rakipleriyle zorlu bir yarış içine girer. Rekabet kurallarına, ya da pazardaki rekabet uygulamalarını düzenleyen yasalara aykırı bütün hareketlerden kaçınır.

Netaş ve Netaş'ta çalışanlar, ortak fiyat saptama mekanizmaları, ihalelere fesat karıştırma ve yasal olmayan yollardan müdahale ya da ikinci el satış fiyatlarında anlaşma gibi yasa dışı uygulamalara katılmayı reddeder.

Netaş çalışanları rakiplerini ve onların ürünlerini kötülemez ancak, dikkatli ve basiretli bir şekilde, fiyat ve performans gibi özellikler itibarıyla gerçekçi karşılaştırmalar yapar. Rakiplere ilişkin bilgileri uygun olmayan yollardan elde etmeye çalışmaz.

Uluslararası Bilim Topluluğuna Destek

Ürünler ve imalat teknolojilerine ilişkin bilgiler, Netaş'ın pazardaki rekabet durumunu zedelemeksizin (teknoloji transferine ilişkin yürürlükteki kısıtlamalara aykırı olmaksızın) paylaşılabildiği ölçüde, Netaş uluslararası endüstri kuruluşlarıyla ve endüstri dernekleriyle teknoloji alanında işbirliği projeleri yürütür.

Hesap Verme

Bütün işlemler doğru ve tam olarak şirket kayıtlarına geçirilmeli ve hesabı verilmelidir. Netaş çalışanları tarafından yol giderlerine ve harcamalara ilişkin olarak yapılan beyanlar doğru ve gerekçeli olmalıdır.

Netaş, makul ölçülerde istenilen bilgileri vermeye çalışır. Şirket, kendi isteği ile çevresel etkinlikleri hakkında raporlar yayımlar ve İnsan Kaynakları standartlarına ilişkin bilgi verir. Finans ve medya çevreleriyle yakın ve dürüst ilişkiler kurar ve (bilgilerin açıklanmasına ilişkin yürürlükteki yasa hükümleriyle bağlı olarak) kendi isteği ile düzenli bir şekilde, önemli gelişmeler hakkında onlara bilgi verir. Anlamlı ve kolay anlaşılır bir format içinde, doğru ve tam bilgi sağlar.

Ancak, bir kısım bilgilerin, şirketin rekabet durumunun korunması ve yürürlükteki yasalara ve sözleşmelere uyulması amacıyla gizli kalması gerekir. Ticaret sırları, ürün planları, halka açıklanmadan önceki mali bilgiler, teknolojimiz ve yazılım kodu gibi mülkiyeti şirkete ait olan bilgiler bu gruba girer ve koruma altına alınması gerekir.

İnsan Hakları

Yaptığımız her işin temelinde, insana saygı, gizliliğe ve güvenliğe önem bulunmaktadır. Bu bağlamda, yaptığımız her işte, bulunduğumuz her alanda ve bölgede güçlü bir insan odaklılığı ve şirket etik değerlerimizle sürdürülebilir bir iş ortamı oluşturmak birincil değerlerimiz arasında yer alır.

Netaş olarak, alanında en iyi çalışanların şirketimize katılımını sağlamak ve çalışanlarımız için ayrımcılığın olmadığı mutlu bir iş ortamı yaratarak çalışan bağlılığını arttırmak için var gücümüzle çalışırız. Ayrımcılığa, eşitsiz ücret politikalarına, çocuk işçiliğine, güvencesiz çalışmaya, yozlaşmaya ve çevreye zararlı faaliyetlere karşı olduğumuzu en net şekilde ifade eder ve denetimler kapsamında çevre, sağlık, güvenlik, kalite ve sosyal alandaki işlerimizi sürekli olarak kontrol eder ve raporlarız.

Taahhütlerin Hayata Geçirilmesi: Karar Verme Rehberi

Netaş'ın taahhütlerini ve ahlaki standartlarını hayata geçirebilmesi; her çalışanın, yöneticinin ve yönetim kurulu üyesinin gününbirlik yaptığı tercihlere ve eylemlere doğrudan bağlıdır. Bu bölümde şirket adına faaliyette bulunan herkesten beklenen ahlaki standart davranışları özetlenmektedir.

Ortak Çalışma Çevremiz

Çalışanların hepsi, hoş, güvenli ve üretken bir çalışma ortamı, diğer bir ifadeyle bütün çalışanlara ve yüklenicilere adil ve saygılı davranılan bir çalışma ortamı yaratmaktan ve bunu sürdürmekten sorumludur.

Hepimiz, fikirlerimizi ve kaygılarımızı dürüst ve açık bir şekilde dile getirmeye çalışmalıyız. Eleştirilerimizin direkt ve yapıcı olmasını sağlamalı ve aynı şekilde, başkalarından gelecek geri beslemeyi de içtenlikle kabul etmeliyiz. Sorunları çözme ve önemli ve zorlayıcı koşullar altında, ekip üyesi olarak, etkin bir çalışma yapabilme yeteneğimizi geliştirmeliyiz.

Ekipte yer alan kişilerin her birinin yetişme, deneyim, görüş açısı ve yetenekleri itibariyle sahip olduğu farklılıklara saygı duyulması, en önemli temel değerlerden biridir. Netaş, herhangi bir bireye ya da gruba karşı ayırım yapılmasını, taciz edici ya da küçük düşürücü davranışlarda bulunulmasını hoşgöremez. Hepimiz, bireysel farklılıkları kabul etmesini öğrenmeli ve bu farklılıkların bir arada, daha yaratıcı fikirler geliştirilmesine ve sorunlara daha etkin çözümler getirilmesine katkıda bulunduğunu anlamalıyız. Kendi becerilerimizin ve görüşlerimizin bu süreci ne şekilde destekleyebileceğinin ve geliştirilmesi gereken yönlerimizin neler olduğunun keşfedilmesi, bu bağlamda çok önemlidir.

Diğer çalışanlara karşı sorumluluklarımız, kendi işyerimizde, çevre, sağlık ve güvenlik koşullarına ilişkin şirket standartlarının sağlanması amacıyla, bize düşen yükümlülüklerin yerine getirilmesini içerir. Bağımlılık yapan yasadışı maddelerin kullanımı, sağlık ve iş güvenliği standartlarının ele aldığı en önemli konulardan biridir. Netaş çalışanlarından birinin, herhangi bir uyuşturucu maddeyi işyerinde kullandığı, sattığı ya da üzerinde bulundurduğu anlaşıldığında, derhal işine son verilir.

Müşterilerle İlişkiler

Müşteriler karşısındaki güvenilirliğimiz, sorumluluklarımızı yerine getirme kabiliyetimize bağlıdır. Bir Netaş elemanının, gerçekçi olmayan bir teslim süresi teklif etmesi durumunda hiç de kolay kazanılmayan müşteri güveni kaybedilmiş olur. Yerine getirebileceğimizden tam olarak emin olmadığımız sözler vermemeliyiz. Satış ve promosyon çalışmalarında hiçbir zaman bilerek yanlış bilgilendirmeye gidilmemelidir. Altına girdiğimiz taahhütleri beklenmedik ve öngörülemeyen koşulların oluşması nedeniyle yerine getirememe gibi bir durumla karşılaştığımızda, müşteriyi mümkün olan en kısa sürede bu durumdan haberdar etmeliyiz.

Çok sayıda Netaş çalışanı, esas itibariyle "iç müşteriler" ile diğer bir deyişle, diğer Netaş çalışanları ya da bölümleriyle iş görür. Üzerinde durduğumuz ilkeler, aynı şekilde, müşteri ilişkilerinin bu önemli bölümü için de geçerlidir.

Dürüst rekabete ve yüksek ahlaki standartlara bağlı olmamız, rakiplerimizden de alışveriş yapan müşterilere satış yapmayı ya da hizmet vermeyi reddetme gibi uygunsuz uygulamalarda bulunmaktan bizi alıkoyar. Bu yükümlülüğümüz, aynı şekilde, yürürlükteki yasalara ve iş yaşamında genel kabul görmüş uygulamalara aykırı olarak müşterilere, herhangi bir menfaat sağlanması ve ödüllendirme gibi uygulamaları da engeller. Pratik anlamda bu, müşterilerin ağırlanması için düzenlenen etkinliklerin ancak iş görüşmelerinin yapılmasını sağlayacak ölçüde gerekli ve makul olması anlamına gelir. Müşterilere verilen hediyeler, sade promosyon malzemeleri olmalıdır.

Netaş çalışanları, müşteriler tarafından bizimle paylaşılan gizli ya da mülkiyet hakkına ilişkin bilgilere saygı duymalı ve bunları korumalıdır. Müşterilerimizden de bize ait gizli nitelikli ya da mülkiyet hakkı bize ait bilgilerin bu niteliğine gereken özeni göstermelerini istemeliyiz.

Tedarikçi Firmalar ile İlişkiler

Tedarikçi firmalar ile dürüstlük ve doğruluk ilkelerine bağlı olarak iş yapma yükümlülüğümüz, şirket namına malzeme ve hizmet satınalma ya da kiralama işlerini yürütmekten sorumlu Netaş elemanlarının bilinçli ve tutarlı bir şekilde objektif davranmalarını gerektirir. Söz konusu yükümlülük çalışanların tedarikçi firmadan, teklif ettiği ürünleri ya da fiyatı yansız bir şekilde değerlendirmesini etkileyecek ya da etkilediği izlenimi verecek hiçbir menfaat kabul etmemesi ya da bir menfaat sağlamaya çalışmaması

anlamına gelir. Promosyon amaçlı, fazla pahalı olmayan hediyeler ve iş hayatında genel kabul görmüş uygulama sınırları içinde kalan ikramlar kabul edilebilir.

Hiçbir Netaş çalışanı, tedarikçi firmalardan rakiplerimizle iş yapmamalarını ya da bizimle yaptıkları tedarik anlaşmasını sürdürmek için bizim ürünlerimizi satın almalarını isteyemez. Tedarikçi firmalar üzerinde baskı yapmaktan, baskı yapıyor izlenimi vermekten kaçınmak için Netaş çalışanlarının hiçbiri, şirketteki etkinlikler ya da şirketçe yürütülen yardım aktiviteleri için mal ya da hediye verilmesini isteyemez veya bunları kabul edemez.

Netaş çalışanları, tedarikçi firmaların bizimle paylaştıkları gizli nitelikli ya da mülkiyeti onlara ait bilgilere saygı ve bunların gizliliğini saklamaya özen göstermelidir. Onların da bizim gizlilik taşıyan bilgilerimize aynı özeni göstermelerini beklediğimizi, tedarikçi firmalara bildirmeliyiz.

Rakiplere İlişkin Bilgi Toplama

Netaş çalışanları, rakipler hakkında bilgi toplamak amacıyla uygun olmayan yollara başvuramaz. Rakiplere ilişkin bilgi elde etmek için hırsızlık, haneye tecavüz ya da elektronik yollardan bilgi çalma gibi usullere başvurulması kabul edilemez. Ayrıca, birisini size bilgi vermeye ikna etmek amacıyla kendinizi farklı tanıtmak (örneğin, bir müşteri gibi davranmak) ya da üçüncü bir kişiyi bu amaçla görevlendirmek gibi eylemlerden de kaçınılması gerekir. Rakip bir firma hakkında elde edilecek bilgi karşılığında rüşvet ya da hediye teklif edilmesi ya da Netaş'ta çalışan eski bir rakip firma elemanından bilgi almaya çalışılması da uygun olmaz. Bu liste, kabul edilemeyecek davranışların tümünü içine almıyor, rakiplere ilişkin bilgileri kullanma konusunda, en ufak bir kuşkuya kapıldığınızda, Şirket Genel Sekreterine ya da İnsan Kaynakları departmanına danışınız.

Malvarlıklarının Korunması

Şirketin mal varlıklarının korunmasından ve bunların verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamaktan hepimiz topluca sorumluyuz. Hırsızlık, dikkatsizlik ve savurganlık şirketin kârlılığını ve sonuçta hepimizin işini doğrudan etkiler.

Şirket tarafından satın alınan malzeme ve teçhizat yalnızca Netaş'ın işlerinde kullanılmak amacıyla tedarik edilir. Bundan başka örneğin, çalışma saatleri dışında yardım işlerinde kullanılmaları için yöneticinizden önceden izin alınması gerekir. Makine ve teçhizatı kullanan herkes bunları doğru şekilde kullanmayı ve iyi durumda muhafaza etmeyi öğrenmekle yükümlüdür.

Enformasyon, başlıca şirket varlıklarından birini oluşturur. İş durumuna ilişkin ya da teknik bilgilerin dikkatsizlik sonucunda üçüncü kişilerin eline geçmesi, önemli bir soruna teknik bir çözüm sağlamak ya da onları masraflı araştırma ve geliştirme çalışmalarından kurtarmak suretiyle rakiplerimize yardımcı olabilir. Rakiplerimizin, pazara çıkarmaya niyetlendiğimiz ürünlere ilişkin genel bir fikir edinmeleri dahi, onların müşterilerimize karşı elde edeceğimiz avantajlar açısından öne geçmelerine yol açabilir. Rakiplerden ya da endüstrideki diğer oyuncularından hassas iş veya teknik bilgiler elde edilmesi de önemli riskler taşır; örneğin, aynı alanda, bizim yürütmekte olduğumuz iç gelişme etkinliklerine son verilmesine neden olabilir. Üçüncü kişilerden alınan hassas bilgiler ya da orijinal fikirlerin doğru bir şekilde ele alınmaması, güven kaybına ve hasarlardan sorumlu tutulmamıza yol açabilir.

Mühendislik tasarımları, personel kayıtları, müşterilerimiz ya da tedarikçi firmalarımız tarafından bize verilmiş olan bilgiler gibi geniş bir yelpazeyi içine alan, mülkiyet hakkına ilişkin ve gizli bilgilere erişebilecek konumda olan çalışanlar, bunların gizliliğini korumak için her türlü önlemi almak zorundadır. Şirket işlerini lokantalarda, uçaklarda, ya da halka açık ödemeli telefonlarda konuşurken çok dikkatli olunmalıdır. Gizli bilgileri faksla gönderirken çok dikkat edilmesi gerekir. Şunu unutmamalıyız ki, Netaş'a ait gizli nitelikli bilgileri koruma yükümlülüğümüz, şirketten ayrıldıktan sonra da devam eder.

Şirkete ait bilgilerin korunması, aynı zamanda, ister çevre üzerindeki etkilere ilişkin veriler, ister ürün test sonuçları ya da satış projeksiyonları olsun, hepsinin tam ve doğru olarak rapor edilmesi anlamına gelir. Yanlış rakamlar verip kötü haberleri saklamaya çalışmak, uzun vadede şirkete duyulan güvenin yitirilmesine yol açtığı gibi, bazı durumlarda, yasa dışı da olabilir.

Şirketin, çalışanlarının ve ürünlerinin itibarı, korumakla yükümlü olduğunuz önemli bir mal varlığıdır.

Telif Hakkı Alınmış Malzemelerin Kullanılması

Netaş personeli tarafından çalışmaları sırasında kullanılan malzemelerin çoğu, birkaç örnek vermek gerekirse, bilgisayar yazılımları, kitaplar, ses ve video bantları, ticari dergi ve mecmualar, telif hakkı yasalarıyla koruma altına alınmıştır. Şirket dışı danışmanlar ya da kuruluşlar tarafından üretilen prezantasyon slaytları, eğitim malzemeleri, yönetim modelleri ve sorun çözme yapıları gibi malzemeler için de telif hakkı alınabilir. Telif hakkı sahibinin ya da yetkili temsilcisinin izni alınmaksızın, bu gibi malzemelerin çoğaltılması, dağıtılması ya da değiştirilmesi yasaktır. Netaş tarafından lisansı alınmış olan bilgisayar yazılımı, yasal olmayan yollardan, kişisel, şirket ya da müşteri kullanımı için kopyalanamaz.

Menfaat Çatışması

Bizim özel çıkarlarımız, bütün olarak şirketin çıkarlarıyla ters düşerse -ya da öyle görünürse- bir "menfaat çatışması" ortaya çıkar. Netaş'taki görevimizi yansız ve etkin bir biçimde yerine getirmemizi güçleştirecek bir finansal yatırım yaptığımızda ya da dışarıdan iş aldığımızda bir menfaat çatışması durumundan söz edilebilir. Bizim ya da aile bireylerinden birinin, şirketteki pozisyonumuz nedeniyle, kişisel ve kazanılmamış bir menfaat elde etmesi durumunda da menfaat çatışması ortaya çıkar.

Şirket Dışı Etkinlikler

Netaş çalışanları, görevlileri ve yöneticileri, yetkili hukuk danışmanlarından izin almadıkça, şirkete mal ya da hizmet sağlayan, şirketten mal ya da hizmet satınalan ya da şirketle rekabet eden herhangi bir kuruluşta, yönetim kurulu üyesi ya da sorumlu bir kişi olarak görev alamaz. Aynı şekilde, söz konusu kuruluşlarda danışman ya da personel olarak da görev almalarına izin verilemez. Bunlar, yarar çatışmasına açık örneklerdir.

Bazı durumlarda, Netaş çalışanları, şirket dışında özel iş kurabilir ya da şirketin rakibi, tedarikçi firması veya müşterisi konumunda olmayan kuruluşlarda, yarım günlük çalışma yapabilir. Bu durum, kendi içinde bir yarar çatışması oluşturmaz. Alınan ikinci işin Netaş yararlarıyla çatışmamasını sağlamak sözkonusu kişinin sorumluluğundadır. Bunun için iki işin kesinlikle birbirinden ayrı tutulması gerekir;

Örneğin:

Diğer kuruluşun işlerini Netaş'a ayırmanız gereken süre içinde yapamazsınız.

Ek işinizdeki müşterileriniz ve iş arkadaşlarınız Netaş'ta sizinle bağlantı kuramaz.

Netaş'a ait malzeme ve teçhizatı dışardaki işiniz için kullanamayacağınız gibi, herhangi bir Netaş personelinin zamanını da bu iş için kullanamazsınız.

Çalışma saatleri içinde, Netaş çalışanlarına, diğer işinizin ürün ve hizmetlerinin promosyonunu yapamazsınız.

Dışardaki işinize ait ürün ve hizmetleri Netaş'a satmak için çaba gösteremezsiniz.

Herhangi bir belirsizliği önlemek amacıyla, dışardaki işe başlamadan önce, durumu müdürünüze bildirmeli ve onun onayını almalısınız.

Hediyeler ve İkram

"Hediye ve ikram" uygulamalarına ilişkin kurallar, iş münasebetiyle verilen ve alan kişinin karşılığında, makul bir pazar fiyatı ödemediği her şeyi kapsar. Yemek ve içki ikramları, iş ya da tatil amacıyla yolculuk ve barınma olanakları, sportif ya da kültürel etkinliklere bilet, genel olarak halka sunulmayan indirimler, para, sanat eserleri ya da diğer herhangi bir mal ve hizmet bunun içine girer. Kurallar tüm zamanlar için geçerlidir; geleneksel hediye verme dönemlerinde ya da herhangi bir şirket etkinliğinin planlanması sırasında, bu kurallar değişmez.

İşle ilgili hediye armağan ve ikramlar, iş ortakları arasındaki anlaşmayı ve iyi niyeti geliştirmeye yönelik davranışlardır. Bazı kültürlerde, bunlar iş ilişkilerinde önemli bir rol oynar. Sorun, hediyelerin ya da ikramların, işimize ilişkin olarak yansız ve dürüst kararlar almamızı engellemesi -ya da engelliyor izlenimini vermesi- durumunda ortaya çıkar. Bir iş ilişkisini, dürüst olmayan bir şekilde etkileyebileceği düşünülen hediyelerin verilmesi ya da alınması veya bir ikramda bulunulması, sizi bir yarar çatışması durumunda bırakabilir.

Bu nedenle, Netaş çalışanları, tedarikçi firmalardan ya da potansiyel tedarikçi firmalardan, (firmanın adını taşıyan, pahalı olmayan, kalem, fincan, takvim ve benzeri) promosyon eşyaları dışında hediye kabul etmemelidir. Aynı standartlar, şirketin müşterileriyle ilişkilerinde de geçerlidir. Netaş da, promosyon amaçlı gösterişsiz şeyler dışında müşterilerin ve potansiyel müşterilerin çalışanlarına hediye vermez ve başka avantajlar sağlama yoluna gitmez. Bütün bu hediyelerin, usulüne uygun şekilde kayıtlara geçirilmesi gerekir.

İş ilişkileri çerçevesinde yapılan ikramlar da, makul ölçüleri aşmamalı ve kesinlikle ticari amaçların kolaylaştırılması için yapılmalıdır. Örneğin, sportif bir faaliyete ya da kültürel bir etkinliğe bilet alınmış ise, bileti veren kişi de aynı etkinliğe katılmalıdır. Genel kural olarak, yemek ve içki ikramı şeklindeki uygulamalar, mütevazı ölçüleri aşmamak, sık sık yapılmamak ve mümkün olduğunca, karşılıklı olmak koşuluyla kabul edilebilir.

Bu kurallarda, karşılaşılabilecek bütün durumların hesaba katılması mümkün olmadığından, her olayda, ilgili kişi kendi vereceği hükme göre, uygun olduğunu düşündüğü şekilde hareket edecektir. "Herkes böyle yapıyor" demek, bizi haklı çıkarmaz. Belirli bir hediye ya da ikramın kabul edilebilir sınırlar içinde olup olmadığı konusunda güçlük çektiğinizde, kendinize aşağıdaki soruları yöneltin:

- Hediye tamamen iş anlayışı kapsamında mı?
- Hediye makul ölçülerde, mantıklı ve hoş bir şekilde mi verildi?
- Bu hediye diğer müşteriler ve tedarikçi firmalar, diğer çalışanlar, müdürüm, ailem ve medya önünde de rahatlıkla almam ya da vermem mümkün mü?
- Bu hediye nedeniyle benim de bir taviz ya da karşılık vermem gerektiği gibi bir baskı hissediyor muyum?
- Hediye herhangi bir yasaya ya da işletmede uygulanan kurallara aykırılık oluşturuyor mu?

Herhangi bir kaygı ya da kararsızlık içindeyseniz, müdürünüze ya da İnsan Kaynakları departmanına danışınız.

Bazı durumlarda, uygun olmayan bir hediye reddedilmesi, onu veren kişiyi utandırabilir ya da incitebilir. Özellikle, bir başka ülkede bulunuyorsanız ve hediye genel bir kutlama çerçevesinde veriliyorsa, reddetmek yerinde bir davranış olmayabilir. Bu gibi durumlarda, en iyisi, armağanı şirket adına kabul etmek, müdürünüze haber vermek ve onu şirkete teslim etmektir.

Bazı koşullarda, Netaş bir sosyal etkinlik çerçevesinde bir hediye verebilir. Bu tür hediyeler için önceden izin alınmalı ve bunlar tam ve doğru olarak şirket kayıtlarına geçirilmelidir.

Rüşvet ve Haksız Menfaat Sağlanması

Hangi şekilde olursa olsun, rüşvet ya da bir başka menfaat teklif etmek, vermek, verilmesini ya da alınmasını sağlamaya çalışmak ve kabul etmek onaylanabilir bir davranış değildir. Bu ilke, Netaş işlemlerinde, dünyanın her yerinde, hatta bu uygulamanın "iş yapmanın olağan bir yolu" olarak kabul edildiği yerlerde bile geçerlidir. Ayrıca, yürürlükteki bir kısım yasalara göre, bu tür davranışlar cezai takibata yol açabilir.

Netaş adına hareket eden temsilcilerin ve acentaların da rüşvet ve bazı menfaatler alıp vermelerini önlemek amacıyla, bunlarla girilen ilişkiler, yazılı sözleşmeler ile güvence altına alınmalı ve bu sözleşmelerde yasal yükümlülükler, hesaplara geçirme zorunluluğu ve iş ahlakına ilişkin ilkeler yer almalıdır. Sözleşmede belirtilen ücret, açıkça yapılması öngörülen etkinliklerin karşılığı olmalıdır. Belirli düzeylerin üzerindeki ücretler üst yönetim kademesinin onayını gerektirir.

Bazı durumlarda, örneğin bir telefon bağlanması ya da gümrüklere gelen malların kısa sürede çekilmesi gibi olağan bir hizmet karşılığı küçük "kolaylaştırıcı ödemeler" ya da bahşişler söz konusu olabilir. Bunlar, açık bir şekilde ve doğru olarak, gider hanesine kaydedilmelidir. Ancak, bazı ülkelerde bu tür ödemelerin yasalara aykırı olduğunu ve yapılmaması gerektiğini unutmayınız. Bu konuda herhangi bir kuşkuya düşerseniz, müdürünüze, Şirket Genel Sekreterine ya da İnsan Kaynakları departmanına başvurunuz.

Yatırım / Menkul Kıymet Alım Satımı

Netaş'ın rakiplerinden herhangi birine doğrudan veya dolaylı olarak yatırım yapılması potansiyel bir menfaat çatışması yaratabilir. Netaş çalışanları, yöneticileri ve yönetim kurulu üyeleri şirketin iş alanlarından birinde rakibi durumunda olan herhangi bir kuruluşa yatırım yapmamalı ve böyle bir kuruluşun kontrolünü elinde bulundurmamalıdır. Ancak, söz konusu kuruluşun borsada işlem gören hisselerine, sermayenin yüzde beşini aşmamak kaydıyla yatırım yapılabilir. Şirkete mal ve hizmet tedarik eden bir kuruluşa yatırım yapılması da aynı kısıtlamaya ve istisnaya tabidir.

Netaş halka açık bir şirket olup hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem görmektedir. Şirket Sermaye Piyasası Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun düzenlemelerine tabidir. Söz konusu kurallara göre, şirketin önemli nitelikteki içsel bilgilerine erişimi olan çalışanları, yöneticileri ve yönetim kurulu üyeleri, mevzuatta tanımlanan "içerden öğrenenlerin ticareti" ile uğraşamaz.

"İçerden öğrenenlerin ticareti", şirket, müşteriler veya tedarikçiler hakkında önemli nitelikteki gizli bilgileri kullanarak, hisseler veya diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımında kendisine veya üçüncü kişilere haksız bir avantaj ve menfaat sağlanması olarak tanımlanmaktadır. Önemli nitelikteki bilgi, henüz kamuya açıklanmamış olan ve açıklanması halinde makul bir yatırımcının şirket hisselerinin alımı, tutulması veya satımına ilişkin kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgiler olarak tanımlanmaktadır.

İçerden öğrenenlerin ticareti ahlaka ve hukuka aykırıdır. Henüz kamuya açıklanmamış önemli nitelikteki bilgilerin, işin gereği dışında, herhangi bir kişiye açıklanması da hukuka aykırıdır. İçerden öğrenenlerin ticareti ile şahsen veya üçüncü kişilere önemli nitelikteki gizli bilgileri açıklamak suretiyle ilgilenen şirket çalışanlarının iş akitleri derhal ve ihbarsız olarak feshedilir ve haklarında suç duyurusunda bulunulur.

Aile ve Dostlar

Yarar çatışmasına ilişkin kuralların, gereksiz yere, çalışanın ailesine ya da özel yaşantısına müdahale amacı taşımamasına karşın, aile üyelerinin ve yakın dostların bazı hareketlerinin, çalışan açısından bir yarar çatışmasına yol açabileceği durumlar vardır. Örneğin, tedarikçi firmalar ya da potansiyel tedarikçi firmalar tarafından aile bireylerine verilen armağanların ya da sağlanan diğer avantajların iş amacıyla verildiği kabul

edilir. Eşiniz, akrabanız ya da yakın bir dostunuz, Netaş'a mal ve hizmet satmak isteyen bir kuruluştaki çalışıyorsa ya da böyle bir firma ile önemli bir yarar ilişkisi mevcut ise, ihale sürecinde ya da pazarlık sırasında Netaş'taki pozisyonunuzun hiçbir şekilde etkili olmamasını sağlamanız gerekir. Satınalma işleriyle doğrudan ilgili iseniz, bu yarar çatışmasını, derhal müdürünüze bildirmek zorundasınız.

Rakip bir firmada çalışan bir akrabanız ya da dostunuz varsa bağlı olduğunuz yöneticinin bu durumdan haberi olmalı ve bunun yaratabileceği sorunları kendisiyle tartışmalısınız. Daha fazla bilgi almak için İnsan Kaynakları departmanına başvurabilirsiniz.